

**POZEMKOVÉ SPOLOČENSTVO BÝVALÝCH URBARIALISTOV
OBCE PRIBYLINA**
Obecná ulica 384/6, 032 42 Pribylina

Správa o činnosti výboru a plnení úloh vyplývajúcich z Programu starostlivosti o les v roku 2022

Správa o činnosti výboru a plnení úloh vyplývajúcich z Programu starostlivosti o les v roku 2022

1 Úvod

Vážení členovia pozemkového spoločenstva, rok 2022 bol z ekonomického pohľadu pre naše pozemkové spoločenstvo úspešný a to aj napriek relatívne nízkemu objemu vyťaženej drevnej hmoty. Podarilo sa nám dosiahnuť historicky najvyššie priemerné speňaženie guľatiny prekračujúce hranicu 100 EUR za m³. Zároveň sme zabezpečili pridelenie dotácií za plnenie mimoprodukčných funkcií v prvej polovici platnosti Programu starostlivosti o lesy, ako aj dočerpanie zvyšných prostriedkov z projektu „Zlepšovanie stavu druhov a biotopov európskeho významu v lesných ekosystémoch vybraných chránených územií“. Dosiahnutie kladného hospodárskeho výsledku v tomto roku však nebolo jednoduché. Potýkali sme sa s prevádzkovými problémami, najmä chronickým nedostatkom dodávateľov ťažbových prác, navýšovaním cien v ťažbovej činnosti, ale aj neustále sa zväčšujúcou byrokraciou.

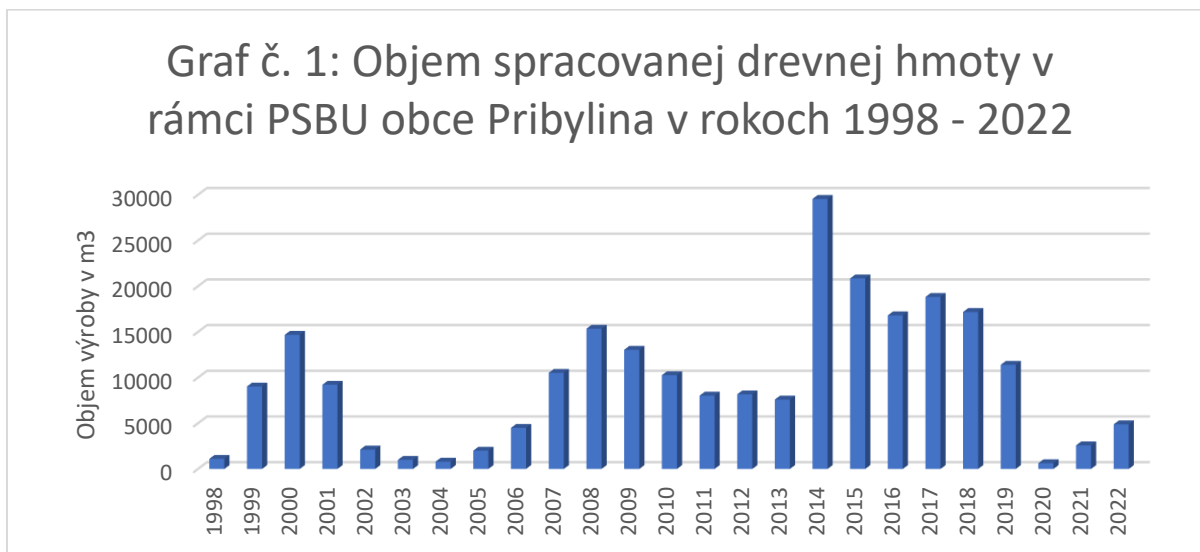
2 Činnosť výboru a personál pozemkového spoločenstva

Výbor pozemkového spoločenstva v roku 2022 pracoval v zložení: Ing. Michal Králik – predseda, Ing. Vladimír Cisár – podpredseda, Mgr. Vladimír Jurík – tajomník, Ľuboš Bobrik – člen, Branislav Jurík – člen, Stanislav Mikuš – člen, Marek Pozor – člen. Výbor zasadal celkovo 12 krát a prijal 125 uznesení, ktoré boli splnené. Priemerná účasť na zasadnutiach výboru predstavovala 76 %. Na zasadnutia výboru bola prizývaná aj predsedníčka dozornej rady Mgr. Dagmar Jurčová.

V kontexte vývoja situácie s obmedzením ťažieb, ako aj celkovej ekonomickej situácie spoločenstva, pristúpil výbor v roku 2020 k redukcii počtu zamestnancov. V zmysle § 47 zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch, je naše pozemkové spoločenstvo vzhľadom na obhospodarovanú výmeru povinné zamestnávať okrem odborného lesného hospodára ešte jednu osobu s minimálne úplným stredným odborným vzdelaním lesníckeho zamerania. Z uvedeného dôvodu funkciu lesníka vykonával aj v roku 2022 predseda spoločenstva Ing. Michal Králik, bez nároku na navýšenie mzdy.

3 Ťažba dreva, spracovanie kalamity

V roku 2022 sme spracovali celkove **4.887,30 m³**. Aj keď uvedený objem predstavuje určité navýšenie oproti predchádzajúcim rokom, stále sa jedná o tretí najnižší objem výroby od roku 2006 (viď graf č. 1). Plánovaný objem výroby na rok 2022 bol 4.000 m³, pričom zahŕňal spracovanie kalamitnej hmoty z roku 2020 (1.500 m³), spracovanie novovzniknutej kalamity z roku 2022 (v predpokladanom objeme 2.000 m³) a výchovný zásah na bielej ploche Lazy (500 m³). Tento plán sa nám podarilo realizovať v plnom rozsahu.

3.1 Výroba

V roku 2022 nebola našim pozemkovým spoločenstvom realizovaná žiadna úmyselná rubná ťažba a celý objem výroby sa sústredil na spracovanie drevnej hmoty suchárov, aktívnych chrobačiarov, drevnej hmoty z vetrovej kalamity z predchádzajúceho obdobia a výchovnej ťažby realizovanej na bielej ploche Lazy. Organizácia ťažbových prác bola obmedzovaná vydávaním povolení zo strany orgánov a organizácií ochrany prírody. V tomto smere došlo opätovne k zmene pravidiel, pričom sa termín povolení na realizáciu ťažieb presunul na obdobie od 1. augusta do 31. januára. Výnimku tvorili výchovné ťažby a spracovanie kalamity na bielych plochách, ktoré sa mohli realizovať od 1. októbra do 31. marca. Mesačný výkon sa pohyboval od 250 do 1.000 m³. **Celkový objem spracovanej kalamity v roku 2022 je 4.353,94 m³ a objem drevnej hmoty vyťaženej pri výchovnom zásahu na bielej ploche Lazy bol 533,36 m³.**

Bohužiaľ musíme konštatovať, že sa naplnili naše obavy a obmedzenie ťažieb vo vegetačnom období zo strany rezortu životného prostredia spôsobili opätovný nárast početnosti populácie lykožrúta smrekového, ktorého početnosť sa nám darilo aktívnym manažmentom do roku 2019 úspešne znižovať. Zároveň pre polročný zákaz ťažieb ukončilo svoju činnosť množstvo ťažbových

skupín. Počas celého roka bol problém nájsť hlavne špecialistov na približovanie dreva koňmi a lanovkami. S veľkým úsilím sa nám ale podarilo pre naše pozemkové spoločenstvo zaistiť dostatočné kapacity.

Výrobu drevnej hmoty v roku 2022 zabezpečovali štyria dodávatelia. Celkový objem a fakturovaná cena výroby jednotlivých dodávateľov sú uvedené v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1: Podiel jednotlivých dodávateľov a fakturovaných cien vo výrobe drevnej hmoty

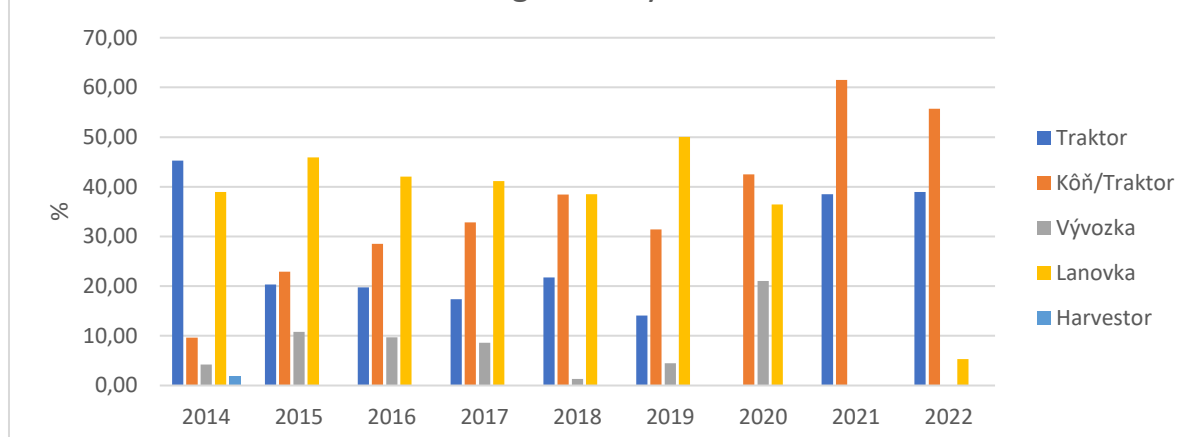
Dodávateľ	Objem (m ³)	Fakturované (EUR)	Priemerná cena (EUR/m ³)
<i>Debnár</i>	766,88	17898,94	23,34
<i>IP-LES s.r.o.</i>	2723,23	71044,53	26,09
<i>TETRIX s.r.o.</i>	1137,82	29736,48	26,13
<i>Rental service s.r.o.</i>	259,37	9596,69	37,00
Spolu	4887,30	128276,64	26,25

Celkove bolo v rámci pracovných skupín v roku 2022 nasadených 6 traktorov, 1 vývozka (používaná na vývoz hmoty určenej na štiepkovanie), 1 lanovka a 2 kone. Pri nasadzovaní ťažbových technológií sme sa snažili o maximálnu efektivitu a maximalizáciu využívania najlacnejšej traktorovej technológie. Zastúpenie jednotlivých ťažbových technológií je uvedené v tabuľke č. 2 a graficky zobrazené v grafe č. 2, pre porovnanie uvádzam aj zastúpenie jednotlivých ťažbových technológií v rokoch 2014 – 2022.

Tabuľka č. 2: Zastúpenie jednotlivých technológií v rámci celkového objemu ťažby v rokoch 2014 – 2022

<i>Spolu</i>	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Technológia	%	%	%	%	%	%	%	%	%
<i>Traktor</i>	45,30	20,36	19,73	17,36	21,74	14,07	0,00	38,50	38,97
<i>Kôň/Traktor</i>	9,66	22,91	28,49	32,86	38,42	31,39	42,50	61,50	55,73
<i>Vývozka</i>	4,25	10,83	9,72	8,63	1,35	4,49	21,03	0,00	0,00
<i>Lanovka</i>	38,93	45,90	42,06	41,15	38,49	50,05	36,47	0,00	5,30
<i>Harvestor</i>	1,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SPOLU	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Graf č. 2: Porovnanie zastúpenia hlavných výrobných technológií za roky 2014-2022

Z uvedenej tabuľky a grafu vyplýva vysoký podiel technológie kôň/traktor, ktorá predstavuje v celkovom objeme výroby až 55,73 %. Vysokému zastúpeniu tejto technológie sme sa nedokázali vyhnúť vzhľadom na to, že veľký objem spracovávaného dreva mal charakter roztrúsenej kalamity, ako aj pre minimalizáciu škôd na porastoch a prostredí. Zároveň sme museli realizovať niekoľko porastov lanovkovou technológiou (5,30 % z celkovej vykonanej ťažby).

Celkové priemerné výrobné náklady na meter kubický v roku 2022 sú 26,25 EUR. Pre porovnanie uvádzam, že priemerné výrobné náklady pri spracovaní kalamity v roku 2021 boli 24,97 EUR/m³. Ročný nárast priemerných výrobných nákladov predstavuje 1,28 EUR/m³ (5,12 %).

Aj keď je nárast priemerných výrobných nákladov minimálny, je potrebné v tejto súvislosti uviesť, že pozemkové spoločenstvo muselo pristúpiť k navýšeniu platieb pri technológiách traktor, pri kombinácií kôň/traktor ako aj pri platbách za lanovky. Zmluvné ceny výroby sa pri uvedených technológiách od roku 2015 menili iba minimálne, pričom za celé dané obdobie vstupné náklady dodávateľských firiem rástli kontinuálne a od roku 2021 bolo zdražovanie skokové (cena nafty, krmiva, náhradných dielov, mzdy pracovníkov...). To v kombinácii s vyššie uvedeným všeobecným nedostatkom ťažbových skupín kreovalo potrebu vyšších cien pre zabezpečenie dostatočných kapacít výroby.

Evidenčne je výroba v zmysle uznesenia zhromaždenia konaného 31.5.2014 podchytená na číselníkoch dlhého dreva, ktoré sú zakladané podľa jednotlivých mesiacov, dodávateľov a porastov. Prvotná evidencia výroby je archivovaná u predsedu pozemkového spoločenstva/lesníka Ing. Michal Králik. Evidencia výroby bola pravidelne kontrolovaná predsedníčkou dozornej rady pozemkového spoločenstva Mgr. Dagmar Jurčovou.

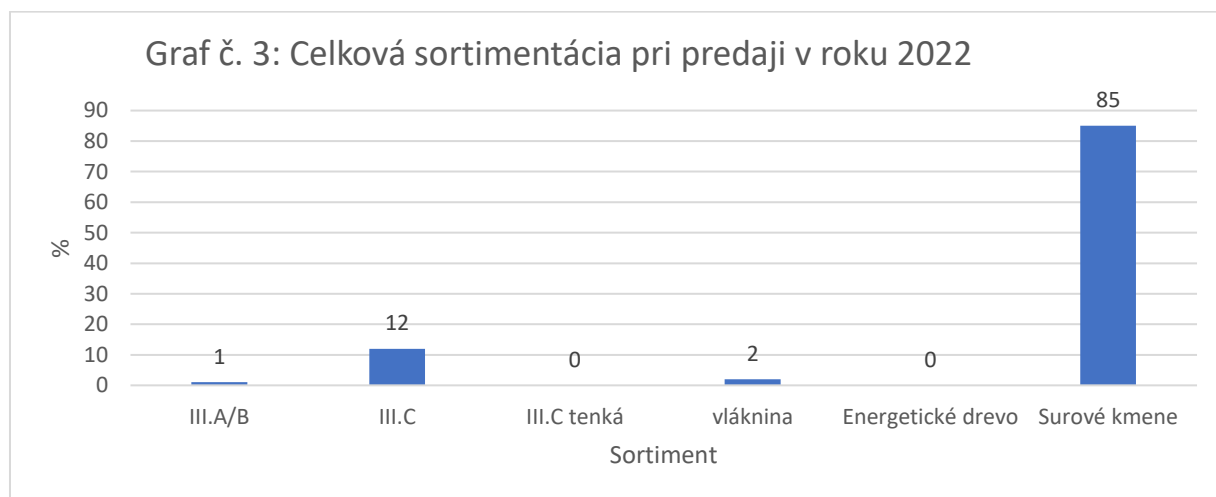
3.2 Predaj dreva

Rok 2022 bol charakteristický pozitívnym vývojom cien dreva, ktorý bol spôsobený nedostatkom komodity na Slovenskom trhu. Maximálnu výšku ceny dosiahli netradične začiatkom leta, kedy bola obmedzená ťažba dreva v chránených územiach. Následne ceny poklesli zhruba o tretinu oproti cenám z druhého kvartálu.

Výbor pozemkového spoločenstva zareagoval v snahe o maximalizáciu tržieb na výrazné zmeny na trhu s drevom už v roku 2021 svojim uznesením č. 86/2021 zo dňa 23.8.2021, na základe ktorého pozemkové spoločenstvo pristúpilo k predaju časti drevnej hmoty formou aukcií. Menej hodnotná hmota bola manipulovaná na palivové drevo, pričom prípadné piliarske výrezy boli predávané cez odberateľské firmy In-motion s.r.o. a Woodvia s.r.o.. Firma In-motions.r.o. zároveň zabezpečovala rozvoz paliva pre podielnikov.

Systém predaja drevnej hmoty zavedený v roku 2021 sa prejavil aj na sortimentácii predávanej drevnej hmoty. Najvyššie zastúpenie v predávaných sortimentoch mali surové kmene (až 85 %), ktoré boli dražené v aukciách. Z ostatných sortimentov mala významné zastúpenie pri predaji už iba piliarska guľatina kvalitatívnej triedy III.C (12 %).

Celková sortimentácia drevnej hmoty za rok 2022 je uvedená v grafe č. 3.

Predaj drevnej hmoty v roku 2022 mimo aukcií bol realizovaný rovnako ako v roku 2021 cez firmu In-motion s.r.o., ktorá sa zaviazala k manipulácii a rozvozu palivového dreva, ako aj odberu piliarskej guľatiny, ktorá vznikala pri manipulácii palivového dreva. Z technologických dôvodov, najmä zo vzniknutej potreby odvozu drevnej hmoty z náročného terénu z lavíny nad Prostredným, výbor pozemkového spoločenstva pristúpil v priebehu roka k uzatvoreniu zmluvy na odpredaj guľatiny firme Woodvia s.r.o.. Predaj drevnej hmoty jednotlivým odberateľom je uvedený v tabuľke č. 3.

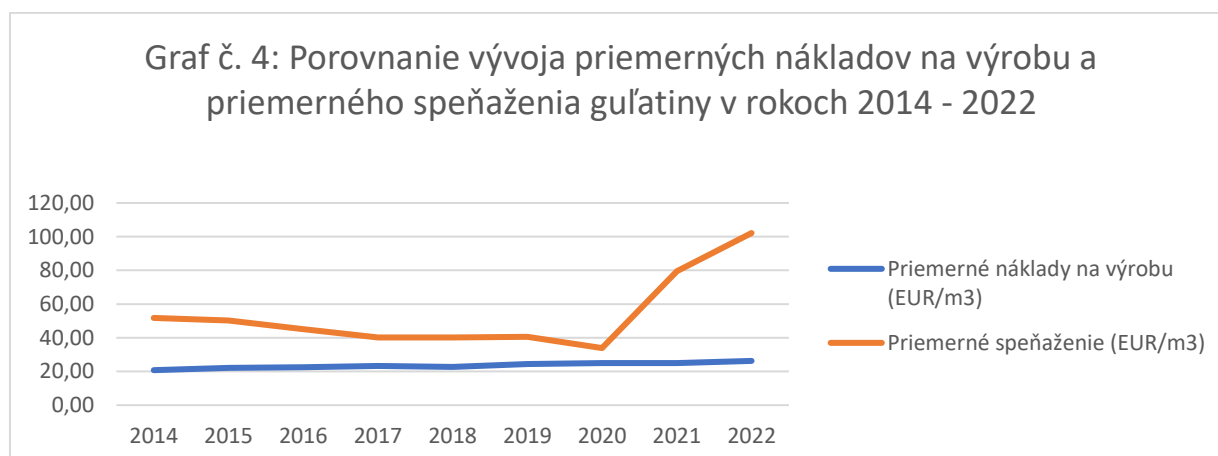
Tabuľka č. 3: Objem a priemerné speňaženie drevnej hmoty v roku 2022 podľa odberateľov

Dodávateľ	Objem (m ³)	Fakturované (EUR)	Priemerná cena (EUR/m ³)
<i>Aukcie</i>	3310,88	354546,68	107,09
<i>WoodVia s.r.o.</i>	77,89	5615,87	72,10
<i>In-motion s.r.o.</i>	496,79	36766,48	74,01
Spolu	3885,56	396929,03	102,15

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že vyššie speňaženie sa nám podarilo dosiahnuť pri predaji dreva na aukciách. Pre objektivitu však treba spomenúť fakt, že do dražby sme dodávali kvalitnejšiu drevnú hmotu. Najnižšie speňaženie dosiahla firma Woodvia s.r.o., ktorá realizovala aj nákup vlákninového dreva, ktoré nebolo vhodné ako palivo pre podielnikov. V prípade oboch priamych odberateľov zodpovedá priemerné speňaženie zastúpeniu odoberaných sortimentov, ako aj meniacim sa cenám dreva v priebehu roku 2022.

Priemerné speňaženie drevnej hmoty za rok 2022 predstavuje 102,15 EUR/m³. Pre porovnanie uvádzam, že priemerné speňaženie PSBU obce Pribylina v roku 2021 bolo 79,52 EUR/m³. Môžeme teda konštatovať, že priemerné speňaženie drevnej hmoty je vyššie o 22,63 EUR/m³ (28,5%). Uvedený nárast priemerných cien je spôsobený najmä vysokým nárastom výkupných cien veľkých drevospracujúcich podnikov najmä začiatkom roku 2022 roku, ako aj nedostatkom drevnej hmoty, ktorý viedol k vysokým ponukám obchodníkov pri aukciách dreva. Podľa „Informačného listu Národného lesníckeho centra“ bolo priemerné speňaženie ihličnatej guľatiny v neštátnych lesoch v roku 2022 88,00 EUR/m³. Nášmu pozemkovému spoločenstvu sa podarilo dosiahnuť vyššie speňaženie dreva ako je celoštátny priemer neštátnych lesov o 14,15 EUR/m³ (16,07 %).

Porovnanie vývoja priemerných nákladov na výrobu a priemerného speňaženia guľatiny v rokoch 2014 – 2022 je uvedené v grafe č. 4

Zostatky vyrobenej drevnej hmoty boli inventarizačne zistené podľa jednotlivých dodávateľov a skladov k 31.12.2022 v celkovom objeme 3,20 m³.

Evidencia predaja drevnej hmoty je vedená samostatne pre aukcie a priamy predaj odberateľom. V prípade aukcií je evidencia vedená samostatne pre každú dražbu a zahŕňa:

1. **Screenshot oznamu o vyhlásení dražby dreva** z webového sídla pozemkového spoločenstva.
2. **Kópiu číselníkov dlhého dreva** v príslušnej dražbe, originály sú zakladané samostatne podľa porastov a mesiacov
3. **Kópiu faktúry za výrobu** – pre krížovú kontrolu
4. **Zaslané ponuky** jednotlivých účastníkov dražby
5. **Záznam z aukcie predaja drevnej hmoty** podpísaný členmi komisie
6. **Zmluvu o predaji**
7. **Kópie dokladov o pôvode dreva**
8. **Kópiu faktúry za predaj guľatiny**
9. **Doklad o pripísaní platby na účet spoločenstva (výpis z účtu)** – pre krížovú kontrolu
10. **Tabuľku evidencie dokladov o pôvode dreva za príslušný mesiac** – pre krížovú kontrolu

Pri priamom predaji drevnej hmoty odberateľom je evidencia vedená samostatne podľa odberateľov a jednotlivých mesiacov a obsahuje:

1. **Kópie číselníkov dlhého dreva** – pre krížovú kontrolu
2. **Kópiu faktúry za výrobu** – pre krížovú kontrolu
3. **Doklady o pôvode dreva** – originály sú zakladané samostatne podľa poradových čísel, druhé kópie sú prílohou originálov faktúr za predaj guľatiny
4. **Preberacie protokoly** (v prípade ak boli vystavené)
5. **Tabuľku evidencie dokladov o pôvode dreva**
6. **Kópiu faktúry za predaj guľatiny**
7. **Evidenciu pohybu drevnej hmoty na skladoch dreva**
8. **Doklad o pripísaní platby na účet spoločenstva (výpis z účtu)** – pre krížovú kontrolu

Evidencia predaja drevnej hmoty je archivovaná u predsedu pozemkového spoločenstva/lesníka Ing. Michala Králiku. Kontrola predaja drevnej hmoty bola realizovaná každomesačne predsedníčkou dozornej rady Mgr. Dagmar Jurčovou.

Tabuľka č. 4: Porovnanie výroby a predaja drevnej hmoty v roku 2022

PSBU Pribylina spolu za rok 2022							
Príjem (m ³)				Výdaj (m ³)			
Zásoby - prenos z 2021	MB+VG s.r.o.	11,59	17,09	Predaj	Dražby	3310,88	3885,56
	TETRIX s.r.o.	5,50			WoodVia s.r.o.	77,89	
Výroba 2022	Debnár	766,88	4887,30		In-motion s.r.o.	496,79	
	IP-LES s.r.o.	2723,23		Kániky	50,69	50,69	
	TETRIX s.r.o.	1137,82		Palivo	885,72	885,72	
	Rental services.r.o.	259,37		Úžitkové	79,22	79,22	
				Sklady k 31.12.2022	Debnár	3,20	3,20
SPOLU		4904,39		SPOLU		4904,39	
Rozdiel							0

3.3 Výroba a predaj biomasy

Naše pozemkové spoločenstvo sa snaží pri výrobe biomasy (štiepky) zohľadňovať hlavne ekologické podmienky v jednotlivých porastoch. Vzhľadom k tomu, že väčšina nami obhospodarovaných porastov sa vyskytuje na plochách s nižšou bonitou a s kamenitým podkladom, realizovali sme v minulosti zber a odvoz poťažbových zbytkov minimálne. Haluzinu sme nechávali po uhodení v poraste, ako základný substrát pre ďalšiu tvorbu humusu. V roku 2022 nastala špecifická situácia, kedy lavína padnutá z Otrhancov spôsobila škody na lese v žľaboch, ako aj na dne doliny. Vzhľadom na extrémne poškodenie guľatiny spôsobené lavínou, kedy prakticky každý kmeň bol zlomený a rozštiepený, bola táto drevná hmota použiteľná na piliarske spracovanie iba vo veľmi obmedzenej miere. Podobne by bola nerentabilná aj výroba palivového dreva (nízka objemovosť predmetnej guľatiny a dlhé približovacie vzdialenosti v ťažkom teréne významne navyšovali náklady). Z uvedených dôvodov sa výbor pozemkového spoločenstva rozhodol uzatvoriť zmluvu s firmou WoodVia s.r.o., ktorá vyviezla túto hmotu z porastu na vlastné náklady a následne ju použila na výrobu drevnej štiepky. V prípade ak bola časť vyvezenej drevnej hmoty použiteľná na piliarske spracovanie, bola vykonaná jej manipulácia a túto hmotu uvedená firma kupovala ako zodpovedajúci sortiment. Palivové drevo, ktoré vzniklo pri manipulácii bolo dodávané členom pozemkového spoločenstva. **Celkove sme v roku 2022 predali biomasu v objeme 236 ton, v cene 1.413 EUR.** Časť vyvezenej drevnej hmoty zatiaľ nebola spracovaná a je uložená na sklade Michalova lúka.

4 Pestovná činnosť

Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch aj v roku 2022 naše pozemkové spoločenstvo popri úlohách v ťažbe a ochrane lesa, veľa úsilia venovalo lesopestovnej činnosti. V nadväznosti na ťažby v dôsledku podkôrnikovej kalamity sme povinní obnovovať lesné porasty do dvoch rokov od vzniku holiny a následne sa starať o zalesnené plochy. Celkove boli v roku 2022 vykonané v lesopestovnej činnosti práce v hodnote 67.236,20 EUR. Náklady súvisiace s realizáciou lesopestovných prác boli v plnej miere hradené z prostriedkov pozemkového spoločenstva.

Realizácia pestovných prác bola formou subdodávky vykonaná overenými domácimi dodávateľskými firmami Portfel s.r.o., Somstrom s.r.o., Lesos s.r.o., p. Ľuboš Jánoščík a Ing. Enrik Papán - Lespap. Dodávateľmi sadeníc boli LES-POL s.r.o., a Jozef Majerský. Preberanie prác v lesopestovnej činnosti vykonávali odborný lesný hospodár a predseda PSBU, spolu so zástupcami všetkých dodávateľov.

4.1 Zalesňovanie

V roku 2022 sme zalesňovanie uskutočnili iba v jarnom období, v celkovom objeme 15.560 kusov sadeníc. Zalesnená plocha predstavovala 4,28 hektára. Z uvedeného objemu predstavovalo 29 % prvé (1,22 ha) a 71 % opakované zalesňovanie (3,06 ha).

Tabuľka č. 5: Druhovú skladbu sadeníc pri zalesňovaní je uvedená v tabuľke

Drevina	Počet sadeníc (ks)	%
<i>Buk lesný</i>	450	2,89
<i>Borovica lesná</i>	950	6,10
<i>Jedľa biela</i>	2110	13,56
<i>Javor horský</i>	2350	15,10
<i>Smrekovec opadavý</i>	1900	12,22
<i>Smrek obyčajný</i>	5650	36,31
<i>Ostatné listnáče (JB, BH, JS, JŠ, BR)</i>	2150	13,82
SPOLU	15560	100,00

Zalesňovanie bolo realizované voľnokorennými sadenicami v počte 15.300 ks na lesnom pôdnom fonde a 260 ks ako náhradná výsadba na bielych plochách. Konkrétne na holinách Brišné, Sokol, Vesník, Medzi vody, Lehota, Záhutie, Manderliačka, Za Kubovská,

Bystrá, Pred Dedinským, Suchý Hrádok, Krivulňa, Kozová a Račková dolina a bielych plochách Lazy, Soliská a Vesník. Výsadba v Lazoch sa realizovala ako alej odrastkov javora horského s výškou minimálne 150 cm po oboch stranách cesty. Rovno počas výsadby boli vysadené stromy zabezpečené oporným kolom a tubusovou ochranou kmeňa proti vytĺkaniu a ohryzu zverou. Je treba dodať, že pre zvýšenie ujatosti boli sadenice ošetrené máčaním v prípravku Aquasorb, ktorý chráni koreňový systém sadeníc pred vplyvom sucha. **Celkové náklady na zalesňovanie v roku 2022 predstavovali 8.419,20 EUR.** Náklady spojené so zalesňovaním boli hrazené z prostriedkov finančnej rezervy na lesopestovnú činnosť.

4.2 Starostlivosť o kultúry

V rámci starostlivosti o založené kultúry boli realizované dva výkony:

- a) ***Ochrana kultúr proti burine vyžínaním*** – vyžínanie bolo vykonané ručne na ploche 199,10 hektára v celkovej cene 29.466,80 EUR. Vzhľadom na vývoj počasia a následné odrastanie buriny nebolo nutne vykonávať druhé vyžínanie.
- b) ***Ochrana kultúr proti zveri*** – ochrana sa vykonávala po zdrevnatení výhonkov zakladaním plastových manžiet, so zameraním na ochranu terminálov. K zmene technológie sme pristúpili v roku 2020 a to z dôvodu možnosti zahrnutia výkonu do projektu „Zlepšovanie stavu druhov a biotopov európskeho významu v lesných ekosystémoch vybratých chránených územií“. Môžeme konštatovať, že sa uvedená technológia osvedčila. Ochrana bola vykonaná na ploche 140,43 hektárov v cene 14.776,20 EUR.

Celkové náklady na ošetrovanie a ochranu kultúr predstavovali 44.242 EUR. Spojené náklady boli v plnej miere hrazené z prostriedkov finančnej rezervy.

4.3 Príprava pôdy na umelú obnovu

Príprava pôdy na umelú obnovu lesa bola vykonaná v objeme 4094 m³. **Náklady na prípravu pôdy v celkovej hodnote 13.278 EUR boli uhradené z finančnej rezervy na lesopestovnú činnosť z predchádzajúcich rokov.**

Objem realizovanej pestovnej činnosti oproti plánu hlavných úloh prijatého korešpondenčným valným zhromaždením v roku 2022 je uvedený v tabuľke č. 6:

Tabuľka č. 6: Plnenie plánu pestovnej činnosti

Výkon	Jednotka	Plán		Skutočnosť		% plnenia
		Objem	Celková cena (EUR)	Objem	Celková cena (EUR)	
Príprava na umelú obnovu lesa	m ³	5000	15000,00	4094	13278,00	81,88
Umelá obnova lesa	ks	23100	17950,00	15560	8419,20	67,36
Ochrana kultúr proti burine	ha	260	39000,00	199,1	29466,80	76,58
Ochrana kultúr proti zveri	ha	200	18000,00	140,43	14776,20	70,22
Prerezávky	ha	20	8000,00	3,24	1296,00	16,20
Spolu			97950,00		67236,20	

Úlohy zo schváleného Plánu hlavných úloh sme nerealizovali v plnom rozsahu. K zmenám oproti plánu sme pristúpili z dôvodu maximalizácie efektívnosti vynakladaných prostriedkov. Dôvody pre zníženie objemu jednotlivých výkonov boli nasledovné:

Príprava na umelú obnovu lesa (uhadzovanie haluziny) - nakoľko došlo k opätovnému prírastku kalamity na okrajoch niektorých holín, budeme prípravu pôdy na umelú obnovu lesa vykonávať až po spracovaní tejto kalamity.

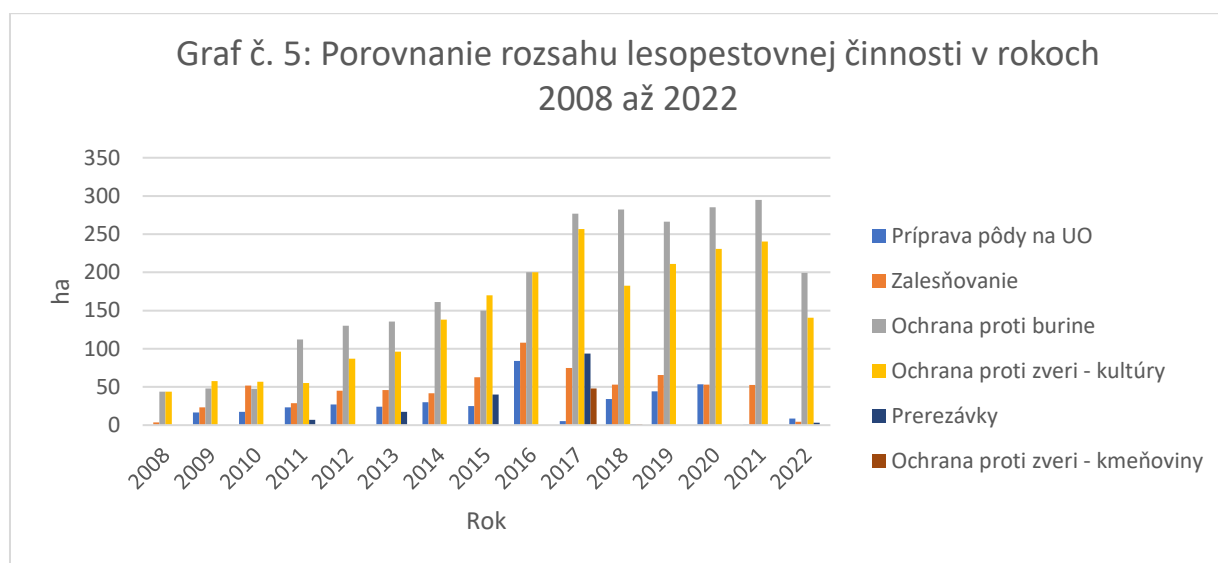
Umelá obnova lesa – vzhľadom na informácie o možnosti čerpania grantu na túto činnosť v roku 2023, sme vykonali zalesňovanie iba na plochách, v ktorých končila dvojročná lehota na obnovu lesa. Ostatné plochy, ako aj opakované zalesňovanie na plochách s nízkou ujatosťou sadeníc budeme realizovať v roku 2023, pričom sa budeme snažiť o získanie grantu na realizáciu obnovy lesných porastov.

Ochrana kultúr proti burine – vývoj počasia v roku 2022, najmä extrémne sucho v letnom období spôsobilo podstatne slabšie odrastanie burín na obnovovaných plochách. Zároveň, burina zabezpečovala prirodzené tienenie sadeníc, čím zlepšovala mikroklimatické podmienky. Po fyzickej obhliadke vykonanej odborným lesným hospodárom a predsedom pozemkového spoločenstva/lesníkom boli vytypované plochy, na ktorých vyžínanie nebolo potrebné vykonávať.

Ochrana kultúr proti zveri – odborný lesný hospodár spolu s predsedom pozemkového spoločenstva/lesníkom vykonali podrobný terénny audit kultúr, pričom boli z ochrany proti zveri vylúčené časti obnovovaných plôch, ktoré odrástli z dosahu zveri.

Prerezávky – na lesnom pôdnom fonde boli vykonané v plnom rozsahu 3,24 ha. Prerezávka vykonávaná na bielej ploche Lazy bola dokončená v plnom rozsahu až v januári 2023 a teda bola v zmysle zmluvy uzavretej s dodávateľom prác p. Jánoščikom fakturovaná až v januári 2023. Ak by sme do vykonaných prác zahrnuli aj túto plochu, plán prerezávok by bol realizovaný na 100 %.

Pre porovnanie uvádzam v grafe č. 5 rozsah realizovanej lesopestovnej činnosti v posledných rokoch.

5 Ochrana lesa

Situácia v ochrane lesa v roku 2022 pokračovala v kontinuálnom navyšovaní objemu podkôrníkovej kalamity naštartovanej nespracovaním vetrovej kalamity v roku 2020. Tento negatívny trend podporuje aj obmedzovanie spracovávaní aktívnych chrobačiarov v období od 1. februára do 31. júla kalendárneho roku. Rovnako tak horúce a suché leto podporilo vývoj druhej generácie podkôrneho hmyzu. Znovu musíme konštatovať, že nerozvážne a amatérske rozhodnutia orgánov a organizácií ochrany prírody, ako aj obštrukcie zo strany mimovládnych organizácií spôsobujú nenávratné škody na našom majetku

Vzhľadom k uvedenej nepriaznivej situácii sme sa snažili vo vegetačnom období bojovať s podkôrným hmyzom aspoň inštaláciou 130 kusov feromónových lapačov. Z uvedeného počtu bolo 125 ks lapačov osadených v porastoch s kombinovanými návnadami PC IT Ecolure mega tubus. Lapače umiestnené na odvozných miestach boli osadené aj

feromónovými návnadami na odchyt drevokaza čiarkovaného. Pre objektivitu však treba povedať, že vzhľadom na veľký objem ponechanej drevnej hmoty plnili lapače skorej iba monitorovaciu funkciu.

Ochrana proti požiarom bola realizovaná v mimopracovných dňoch požiarnymi hliadkami, ktoré vykonávali zamestnanci PSBU, členovia výboru a dozornej rady. Celkove bolo od 1.5.2022 do 31.10.2022 vykonaných 56 bežných hliadok a 46 hliadok v čase vyhláseného zvýšeného požiarneho nebezpečenstva. Požiarne hliadky sú evidované v Požiarnej knihe. V roku 2022 sme na nami obhospodarovaných pozemkoch neevidovali žiadne požiare.

6 Poľovníctvo

Pozemkové spoločenstvo Bývalých urbarialistov obce Pribylina obhospodaruje poľovný revír „Bystrá“ vo vlastnej réžii. Tým sú vytvorené podmienky pre podielnikov (resp. ich rodinných príslušníkov) vykonávať poľovníctvo ako záujmovú činnosť. V roku 2022 mal náš poľovný revír 33 členov. Riadenie poľovníctva v rámci PR Bystrá zabezpečovala v zmysle stanov „komisia poľovníctva v zložení: Ján Stračiak – poľovný hospodár, Miroslav Stračiak – člen, Ivan Beharka – člen, Ivan Pozor – člen, Ing. Michal Králik – člen delegovaný výborom PSBU.

Primárnym cieľom PSBU je zabezpečiť dobrý zdravotný stav a správnu druhovú, vekovú, sociálnu a kvalitatívnu štruktúru populácií voľne žijúcej zveri, v súlade s normovanými kmeňovými stavmi zveri. Dosiahnutiu týchto cieľov podriadili svoju činnosť aj členovia PR Bystrá. Celkove v poľovnom revíri odpracovali 858 brigádnických hodín, čo predstavuje 26 hodín na člena.

Na prikrmovanie zveri v zimnom období bolo pripravených v zmysle Plánu starostlivosti o revír pre rok 2022, ktorý bol odsúhlasený Pozemkovým a lesným odborom, Okresného úradu v Liptovskom Mikuláši 160 q objemového krmiva a 60 q dužinatého krmiva a 300 kg soli.

Odstrel úžitkovej zveri v PR Bystrá bol realizovaný na základe Plánu chovu a lovu raticovej zveri, ktorý bol schválený Pozemkovým a lesným odborom, Okresného úradu v Liptovskom Mikuláši vo výške 40 ks jelenej zveri, 15 ks srnčej zveri a 54 kusov diviačej zveri. Plán odstrelu bol splnený na 100 % u jelenej a srnčej zveri a na 85% pri diviačej zveri. Tu treba ale podotknúť, že v roku 2022 bola populácie diviačej zveri v našom poľovnom revíri o hodne

nižšia ako v minulých rokoch. Toto bolo spôsobené vysokým lovom zveri v predchádzajúcich rokoch. Africký mor ošípaných sa v našom poľovnom revíri v roku 2022 nepotvrdil. Celková produkcia diviny za rok 2022 predstavovala 2.821 kg. Z tohto množstva bolo predaných 57,2 % (1.615 kg), vlastná spotreba predstavovala 0,3 % (8 kg) a 42,5 % (1.198 kg) bolo rozdelených pre členov PR Bystrá.

Z dôvodu pandemickej situácie sa ani v tomto roku nekonal tradičný Deň detí v PR Bystrá, ani výstava zhodov parožia, ktorú sme každoročne organizovali v spolupráci so susednými revírmi.

Vzhľadom na vývoj situácie okolo vnadenia a prikrmovania zveri, extrémneho tlaku na obhospodarovateľov poľovných revírov a celkovej snahy orgánov a organizácií ochrany prírody o prehodenie zodpovednosti za škody spôsobované medveďmi na poľovníkov, upustili sme v tomto roku od organizovania pozorovania zveri pre klientov.

Výbor pozemkového spoločenstva hodnotí veľmi pozitívne spoluprácu ako aj prínos poľovníkov pre naše pozemkové spoločenstvo. Zároveň chceme poďakovať poľovnej komisii, ako aj všetkým členom poľovného revíru za prácu, ktorú vykonali pre náš poľovný revír Bystrá, ako aj pre naše spoločenstvo. **V roku 2022 bol v poľovnom revíri Bystrá dosiahnutý kladný hospodársky výsledok vo výške 12.209 EUR.**

7 Údržba a opravy lesných ciest

Veľké množstvo snehu, ktoré napadlo relatívne neskoro spôsobilo potrebu viacnásobnej zimnej údržby lesných ciest, ako z dôvodu realizácie dražieb vyťaženej drevnej hmoty, tak aj sprístupnenia porastov pre jarnú fázu prác v lesopestovnej činnosti. Zimnú údržbu lesných ciest sme vykonávali v spolupráci s firmou AGRO-LB s.r.o., pričom sme pluhovali cesty Bystrá po Vyšnú obecnú, Račková dolina po Michalovú lúku, Krivúľa po Jamu a úsek cesty od Kamenného po Brišné. **Celkové náklady na zimnú údržbu lesných ciest v roku 2022 predstavovali** (po refakturácii časti nákladov za odhŕňanie spoločne užívaných častí ciest PSBU obce Liptovská Kokava) **1.337 EUR.**

Aj v roku 2022 predstavovala výroba a odvoz drevnej hmoty iba zlomok z objemov realizovaných do roku 2019. Z tohto dôvodu nedochádzalo k tak intenzívnemu poškodzovaniu odvozných lesných ciest. Rovnako tak, neboli intenzívne zaťažované ani sklady dreva, k čomu

napomohla aj skutočnosť, že väčšina drevnej hmoty bola predávaná dĺžkach a teda nevznikalo veľké množstvo organického odpadu, ktoré by si vyžadovalo náklady na likvidáciu.

Museli sme však riešiť havarijný stav dvoch úsekov ciest. V auguste roku 2021 došlo počas búrky k vzniku vetrovej kalamity v Račkovej doline. Vyvrátenie stromov v násypovej časti cesty pod Prostredným spôsobilo poškodenie vozovky veľkého rozsahu. Odtrhom narušené teleso cesty bolo následne sekundárne poškodzované dažďovými zrážkami. V jarných mesiacoch roku 2022 sa poškodenie zhoršilo do takej miery, že uvedeným úsekom dokázali prechádzať už iba osobné automobily. Táto situácia predstavovala obrovské nebezpečenstvo v kontexte zvýšeného rizika vzniku požiarov, nakoľko poškodenie cesty nedovoľovalo prejazd hasičskej techniky. Strmý násypový svah cesty neumožnil použitie technického riešenia zameraného na opravu odtrhov spôsobených vyvrátenými stromami. Teleso cesty bolo poškodené v takom rozsahu, že by aj po oprave hrozilo opätovné odtrhnutie opravených častí. Preto jediným vhodným riešením bolo posunutie vozovky. To si vyžiadalo odstránenie pôvodného oporného múru v dĺžke zhuba 20 metrov a odkopanie svahu v šírke dvoch metrov. Výkopový materiál bol následne odvezený, nakoľko by jeho premiestnenie na násypovú stranu spôsobovalo dlhodobé znečisťovanie Račkového potoka. Miesto oporného múru sme využili ako ekologickejšie a ekonomickejšie riešenie uloženie veľkých balvanov po celej dĺžke výkopu. Balvany boli taktiež uložené aj na druhú stranu cesty, pre zabránenie vjazdu vozidiel na potenciálne nestabilnú krajinu. Novovzniknutá vozovka bola následne presypaná po celej dĺžke penetračným makadamom. Oprava bola uskutočnená v spolupráci s firmou ZEROX s.r.o.. Nakoľko sme museli zmeniť pôvodne zamýšľanú technológiu na opravu poškodeného úseku, odhadovaná výška nákladov na opravu nezodpovedala skutočným nákladom. Výbor pozemkového spoločenstva preto svojim uznesením č. 77/2022, odsúhlasil navýšenie rozpočtu danej opravy o 5.000 EUR. **Celkove náklady na opravu lesnej cesty Račková dolina predstavovali 7.580 EUR.**

Letné búrky v roku 2021 taktiež poškodili úsek cesty pod Kejdákom. Oprava spočívala v priečnom odvodnení cesty tromi odrážkami a presypaní poškodených úsekov penetračným makadamom. Nakoľko je cesta využívaná aj Pozemkovým spoločenstvom bývalých urbarialistov obce Liptovská Kokava, bola oprava financovaná zo spoločných zdrojov. **Náklady na opravu poškodeného úseku cesty Kejdák predstavovali pre naše pozemkové spoločenstvo 1.005 EUR.** Opravu realizovala firma ZEROX s.r.o..

V zmysle schváleného plánu úloh, výbor pozemkového spoločenstva zabezpečil vyčistenie pozdĺžnych odvodňovacích žlabov a výsek náletových drevín na násype lesnej cesty Krivul'a a Jama v celkovej dĺžke 2.500 m. Vyčistenie pozdĺžneho odvodnenia realizovala firma ZEROX s.r.o.. Výsek náletových drevín zabezpečila dodávateľská firma Tatrageen s.r.o. **Náklady na údržbu lesnej cesty Krivul'a predstavovali spolu 3.005 EUR.**

Celkove sme v roku 2022 investovali do opráv lesnej cestnej siete 11.590 EUR. Plánovaný rozpočet na opravy ciest bol prekročený o 16%.

8 Ostatné úlohy vyplývajúce z plánu hlavných úloh a mimoriadne úlohy

Výbor pozemkového spoločenstva sa v minulom roku snažil pokračovať v riešení majetkových nezrovnalostí. Pre podielnikov boli podobne ako v predchádzajúcom období vytvorené podmienky pre bezplatnú právnu pomoc advokátskej kancelárie JUDr. Jančího. Vzhľadom na nižší záujem podielnikov, neboli organizované stretnutia priamo v kancelárií PSBU. Záujemcovia využili možnosť podania formulára k dodatočnému dedičskému konaniu v kancelárií Dr. Jančího. Nižší záujem o riešenie majetkových nezrovnalostí podielnikov v predchádzajúcom roku bol zrejme spôsobený komplikáciami s pandemickými opatreniami. Zároveň si dovoľíme na Vás podielnikov znovu apelovať, aby ste si overili či nezostal po vašich predkoch neprededený majetok. Môžete tak urobiť v kancelárii pozemkového spoločenstva, kde je vedená databáza neprededených podielov, alebo na stránke <https://kataster.skgeodesy.sk>. V prípade, ak by ste objavili podiel, ktorého predpokladáte, že ste jeho potenciálnym dedičom, môžete požiadať o pomoc kanceláriu pozemkového spoločenstva. Zároveň je na našej webovej stránke zverejnený postup a formuláre, ktoré môžu výrazne urýchliť proces podania žiadosti o dodatočné dedičské konanie. Aj v roku 2023 výbor pozemkového spoločenstva plánuje pokračovať v započatom procese a oslovovať ďalších potenciálnych dedičov. V tomto kontexte si ešte dovoľujeme informovať podielnikov, že po zmene legislatívy je pozemkové spoločenstvo povinné vyplácať dividendy za podiely neznámych vlastníkov Slovenskému pozemkovému fondu.

Výbor pozemkového spoločenstva vychádzajúc z vývoja početnosti populácie lykožrúta smrekového v predchádzajúcich rokoch (2020 a 2021) podnikol preventívne kroky pre prípravu žiadosti o vyplatenie náhrad za obmedzenie bežného hospodárenia v porastoch,

v ktorých nebolo možné spracovávať kalamitu v dôsledku nepovolenia výnimky zo zakázaných činností rozhodnutím Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 6929/2014 a ďalších nadväzných rozhodnutí. Po spracovaní a vyhodnotení leteckých snímok, ktoré nám dodala firma ITER SOFT, s.r.o., sme opätovne zistili minimálny nárast plochy kalamitou poškodených porastov (1,28 ha za rok 2021). Vzhľadom k tomu, že prípadne žiadaná ujma by predstavovala iba sumu cca 5.000 EUR, ako aj vzhľadom na ďalšie náklady súvisiace s podaním žiadosti o ujmu, rozhodol výbor pozemkového spoločenstva, že naše pozemkové spoločenstvo nebude v roku 2022 podávať žiadosť o ujmu, pričom náhradu za kubíky z predchádzajúcich rokov si bude uplatňovať spolu s náhradou za kalamitu vzniknutú v roku 2022 v žiadosti podávanej v roku 2023. Toto rozhodnutie podporuje tiež fakt, že výbor pozemkového spoločenstva disponoval informáciou o tom, že koncom roku 2022 budú zverejnené voľne dostupné ortofoto snímky, ktoré môžeme využiť ako podklad pre vyčíslenie ujmy, čo predstavuje ušetrenie značných nákladov, oproti alternatíve s individuálnym zalietavaním a spracovávaním leteckých snímok.

V zmysle schváleného plánu hlavných úloh pre rok 2022 mal výbor pozemkového spoločenstva zabezpečiť vyplatenie náhrady za zníženie kvality drevnej hmoty v dôsledku nepovolenia spracovania kalamity v roku 2020. Pôvodné rozhodnutie k uvedenej kalamitnej hmote vydané Okresným úradom Liptovský Mikuláš, odbor starostlivosti o životné prostredie dňa 10.11.2020 bolo napadnuté dňa 13.11.2020 mimovládnu organizáciou LZ VLK, a spis bol následne odoslaný na odvolací orgán Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, referát starostlivosti o životné prostredie. Rozhodnutím odvolacieho orgánu zo dňa 31.5.2021 bolo predmetné rozhodnutie vrátené na prvostupňový orgán t. j. Okresný úrad Liptovský Mikuláš, odbor starostlivosti o životné prostredie. Ten vo veci opätovne rozhodol dňa 13.10.2021. Bohužiaľ sa však LZ VLK opätovne voči rozhodnutiu odvolalo svojim listom zo dňa 27.10.2021. Odvolací orgán v danej veci opätovne nedodrжал správne lehoty, pričom urýchlenie konania sa nám podarilo dosiahnuť až po podaní sťažnosti na nečinnosť, ktorú sme zaslali riaditeľke odboru opravných prostriedkov v spolupráci s advokátskou kanceláriou Jančí & Partners s.r.o.. Rozhodnutie o odvolaní, ktorým odvolací orgán potvrdil rozhodnutie Okresného úradu Liptovský Mikuláš, odboru starostlivosti o životné prostredie, bolo vydané dňa 13.4.2022. Na základe podmienok uvedených v rozhodnutí sme mohli začať drevnú hmotu z daných porastov spracovávať od 1. septembra 2022. Vzhľadom na metodiku tvorby znaleckých posudkov na ujmy za zníženie kvality drevnej hmoty, sa výška požadovanej ujmy

vypočíta ako rozdiel medzi reálnou cenou za predaj guľatiny a cenou sortimentu v čase vzniku kalamity. Preto musí dôjsť najskôr k spracovaniu predmetnej kalamity, resp. zaevidovaniu nespracovanej kalamity do evidencií a až následne môže byť vypracovaný znalecký posudok žiadosti o ujmu. Výbor pozemkového spoločenstva preto nemohol v roku 2022 podať žiadosť o vyplatenie náhrady za zníženie kvality drevnej hmoty v dôsledku nepovolenia spracovania kalamity, a bude tak môcť urobiť až v roku 2023.

Aj v roku 2021 spolupracovalo naše pozemkové spoločenstvo spolu s Pozemkovým spoločenstvom bývalých urbarialistov Liptovská Kokava a Urbárskym spolkom vo Vavrišove na prevádzkovaní parkoviska v Račkovej doline. Pri výbere parkovného ako aj kontrole sa uplatnili systémové nastavenia z roku 2021. **V roku 2022 predstavoval čistý zisk z parkoviska pre naše pozemkové spoločenstvo 2.353 EUR.**

Počas celého roku 2022 sme pracovali aj na minimalizácii negatívnej činnosti spôsobovanej obyvateľmi rómskej osady v Pribyline. Začiatok roku bol poznamenaný obligátnymi krádežami dreva. Pracovníci pozemkového spoločenstva v spolupráci s príslušníkmi policajného zboru vykonávali pravidelné hliadkovanie v najviac atakovaných lokalitách, počas ktorého bolo zadržaných niekoľko páchatel'ov. Dva prípady boli následne riešené prostredníctvom priestupkového konania. V letných mesiacoch sa zase hliadkovanie zameralo na elimináciu zberu lesných plodov na našich pozemkoch. V tomto prípade musíme bohužiaľ konštatovať, že intenzita návštev pozemkov nášho pozemkového spoločenstva Rómami za účelom zberu lesných plodov podstatne vyššia ako v minulosti. Z tohto dôvodu sme oslovili na spoluprácu pri potieraní nelegálneho zberu lesných plodov Správu TANAPu. Následne boli ohrozené lokality pravidelne kontrolované pracovníkmi pozemkového spoločenstva, členmi požiarnych hliadok a strážcami Správy TANAPu. Organizáciu hliadok zabezpečoval predseda pozemkového spoločenstva.

9 Projekty

Počas celého roku výbor pozemkového spoločenstva monitoroval výzvy vyhlasované Pôdohospodárskou platobnou agentúrou. Bohužiaľ, výzva na lesopestovnú činnosť, zverejnená v auguste 2022, nebola vzhľadom na svoje prioritné ciele na zvyšovanie environmentálnej hodnoty lesov so zameraním na podsadby vhodná pre potreby nášho

pozemkového spoločenstva, nakoľko sa musíme orientovať hlavne na obnovu kalamitami postihnutých porastov, ošetrovanie a výchovu kultúr na kalamitných plochách. Rovnako tak sa výbor pozemkového spoločenstva rozhodol nezapojiť do aktuálne vyhlásenej výzvy na poskytnutie nenávratného finančného príspevku na budovanie lesných ciest. Uvedená výzva nemala 100% financovanie a finančná spoluúčasť pre naše pozemkové spoločenstvo by predstavovala sumu skoro 100.000 EUR. Zároveň bola v predchádzajúcich rokoch výrazne odčerpaná zásoba z porastov, ktoré by boli vybudovaním zamýšľanej cesty sprístupnené a na časti porastov bola rozhodnutím Ministerstva životného prostredia zakázaná ťažba drevnej hmoty. Z uvedených dôvodov by bola investícia v podobe finančnej spoluúčasti na projekte ekonomicky nerentabilná. Ďalším významným rizikom by bola samotná realizácia projektu a to z dôvodu nestability vývoja cien v sektore stavebníctva. V čase od realizácie verejného obstarávania po realizáciu stavby by zrejme došlo k významnému nárastu nákladov na výstavbu, ktoré by nemohli byť oprávnenými výdavkami projektu, čím by sa ešte viac navýšila suma, ktorá by predstavovala náklady nášho pozemkového spoločenstva.

V roku 2022 však bolo naše pozemkové spoločenstvo zapojené do niekoľkých projektových výziev:

9.1 Projekt „Zlepšovanie stavu druhov a biotopov európskeho významu v lesných ekosystémoch vybratých chránených územií“

V roku 2022 sme pokračovali v spolupráci so Štátnou ochranou prírody na projekte: **„Zlepšovanie stavu druhov a biotopov európskeho významu v lesných ekosystémoch vybratých chránených územií“**. Projekt je financovaný z operačného programu Kvalita životného prostredia, v zmysle Schémy štátnej pomoci na poskytovanie služieb vo všeobecnom hospodárskom záujme v oblasti ochrany biodiverzity.

V uvedenom projekte sme žiadali o príspevok v celkovej výške 332.497 EUR. Projekt je rozdelený na štyri opatrenia, konkrétne:

1. Obnova porastov – 163.959 EUR
2. Ponechanie stromov na dožitie – 15.029 EUR
3. Ponechanie hrubého mŕtveho dreva – 65.479 EUR
4. Nahradenie chemickej ochrany – 88.030 EUR

Opatrenia č. 1 a 4 boli realizované v rokoch 2020 a 2021, pričom väčšina nákladov spojená s ich realizáciou bola vyplatená v roku 2021. **V roku 2022 bola uhradená refundácia**

nákladov za realizáciu časti opatrení č. 1 a 4 na základe Žiadosti o preplatenie výdavkov podanej dňa 17.12.2021 vo výške 47.116 EUR. Požadovaná suma bola vyplatená v plnom rozsahu dňa 10.3.2022.

Z projektových aktivít sme v roku 2022 realizovali opatrenia č. 2 a 3 (t. j. ponechanie stromov na dožitie a ponechanie hrubého mŕtveho dreva). Financovanie týchto aktivít projektu bolo cez zaslané preddavky. Celkove nám bola vyplatená suma preddavkov vo výške 80.507 EUR dňa 23.5.2022. Samotné práce na uvedených aktivitách prebiehali v teréne za spolupráce s pracovníkmi Štátnej ochrany prírody SR a Správy Tatranského národného parku v mesiacoch október až december 2022, v rozsahu 9 pracovných dní. Kancelárske spracovanie terénnych podkladov trvalo 2 pracovné dni. Práce na projekte boli ukončené dňa 14.12.2022. **Vyúčtovanie na základe údajov terénneho zisťovania potvrdilo oprávnenosť požadovaných finančných prostriedkov vo výške 78.479 EUR.** Rozdiel oproti vyplateným preddavkom vo výške 2.028 EUR bol spôsobený veľkým časovým odstupom medzi kreovaním projektu a preberaním ležaniny, ktorá za uvedené časové obdobie prestala spĺňať projektové kritériá. Uvedená suma bola vrátená na účet poskytovateľa grantu.

Celkove boli nášmu pozemkovému spoločenstvu v roku 2022, za realizáciu aktivít spojených s projektom „Zlepšovanie stavu druhov a biotopov európskeho významu v lesných ekosystémoch vybraných chránených územií“, vyplatené finančné prostriedky vo výške 125.595 EUR.

9.2 Poskytnutie podpory podľa Vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 226/2017 Z. z. o poskytovaní podpory v lesnom hospodárstve na plnenie mimoprodukčných funkcií lesov

V máji 2022 výbor pozemkového spoločenstva reagoval na výzvu Pôdohospodárskej platobnej agentúry na „*Poskytnutie podpory podľa Vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 226/2017 Z. z. o poskytovaní podpory v lesnom hospodárstve na plnenie mimoprodukčných funkcií lesov*“. Udelenie podpory bolo viazané na splnenie všetkých úloh vyplývajúcich z predpisu Programu starostlivosti o les, za obdobie prvej polovice jeho platnosti (2017-2021). Kontrolu evidencií a terénnu kontrolu vykonal pracovník Okresného úradu Liptovský Mikuláš, odboru pozemkového a lesného Ing. Dušan Kováč. **Na základe splnenia všetkých podmienok bola z uvedenej výzvy nášmu pozemkovému spoločenstvu udelená**

dotácia vo výške 99.650 EUR. Uvedená suma bola na účet pozemkového spoločenstva pripísaná dňa 2.9.2022.

9.3 Penzión SILEO – jazierko a pozorovateľňa spevavcov

V spolupráci s firmou LiptovTravel s.r.o., ako nájomcom Penziónu SILEO sme zareagovali na výzvu administrovanú MAS Horný Liptov z operačného programu „Program rozvoja vidieka 2014-2020“, primárna fokusová oblasť: 6B. Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach. Projekt „*Penzión SILEO – jazierko a pozorovateľňa spevavcov*“ je zameraný na rozšírenie poskytovaných služieb a zvýšenie atraktivity prostredia areálu pre verejnosť. **Celková výška oprávnených výdavkov projektu je 28.102 EUR.** Zmluva k poskytnutiu nenávratného finančného príspevku bola podpísaná 17.10.2022 a jeho realizácia prebehne v roku 2023.

Tabuľka č. 7: Prehľad o zapojení PSBU obce Pribylina do projektových výziev

Projekt	Stav realizácie	Žiadané o príspevok	Udelený príspevok	Realizované v roku 2022
<i>Zlepšovanie stavu druhov a biotopov európskeho významu v lesných ekosystémoch vybratých chránených územií</i>	Realizované	332497	332497	125595
<i>Poskytnutie podpory podľa Vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 226/2017 Z. z. o poskytovaní podpory v lesnom hospodárstve na plnenie mimoprodukčných funkcií lesov</i>	Realizované	99650	99650	99650
<i>Penzión SILEO – jazierko a pozorovateľňa spevavcov</i>	Schválené	28102	28102	0
SPOLU		460249	460249	225245

Zároveň si dovoľujeme upozorniť, že je potrebné opätovné schválenie znení uznesení č. 2 a 3/2022, pre poverenie výboru podať projektovú vyhlášku v prípade vyhlásenia nových, vhodných projektových výziev.

10 Palivové a úžitkové drevo

V roku 2022 evidovalo naše pozemkové spoločenstvo 156 žiadostí podielnikov o hotové palivové drevo. **Celkove sme pre podielnikov v roku 2022 zabezpečili 1.342 prm palivového dreva (886 m³) a 76 prm kánikov (50 m³).** V roku 2022 sme vydali celkove 18 povolení na samovýrobu, pričom si záujemcovia nachystali celkove 41,66 m³ zbytkov po ťažbe

s priemerom do 7 cm. Podrobná analýza vývoja požiadaviek podielnikov na poskytnutie palivového dreva bude uvedená v *Správe k návrhom na zlepšenie ekonomickej efektívnosti pozemkového spoločenstva*.

Úžitkové drevo bolo poskytnuté trom podielnikom v celkovom objeme 79,22 m³.

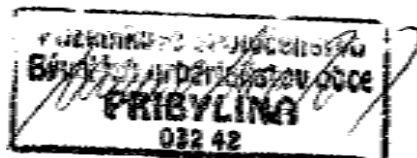
Výbor pozemkového spoločenstva zaevidoval dve nové žiadosti o pridelenie úžitkového dreva. Nakoľko sme nedisponovali dostatočným množstvom guľatiny v požadovanej kvalite, budú tieto žiadosti vybavené v roku 2023.

Záver

Vážení členovia pozemkového spoločenstva, rok 2022 môžeme aj napriek všetkým ťažkostiam, s ktorými sme sa stretávali, považovať z pohľadu nášho pozemkového spoločenstva za úspešný. Dokázali sme zabezpečiť financovanie lesopestovnej činnosti v potrebnom rozsahu. Podarilo sa nám zabezpečiť odbyt drevnej hmoty vo všetkých sortimentoch pri dosiahnutí rekordného priemerného speňaženia guľatiny. Zároveň sme dokázali čerpať granty vo výške 225.245 EUR v celkovej hodnote. Preto sa tu chcem teraz, z tohoto miesta poďakovať všetkým ľuďom, ktorí nám svojou prácou pomohli zvládnuť tento náročný rok. V prvom rade moja vďaka patrí zamestnancom pozemkového spoločenstva, účtovníčke Radke Forgáčovej a odbornému lesnému hospodárovi p. Ivanovi Behárkovi. Chcem sa poďakovať členom výboru a rovnako tak členom dozornej rady, hlavne jej predsedníčke Mgr. Dagmar Jurčovej, členom komisie poľovníctva a poľovnému hospodárovi p. Jánovi Stračiakovi. Za spoluprácu ďakujem starostom obce Ing. Milanovi Kohútovi a p. Danielovi Pokrievkovi. Naším dodávateľom pestovných prác firmám Portfel s.r.o., Somstrom s.r.o. a Lesos s.r.o., p. Ľubošovi Jánoščíkovi a Ing. Enrikovi Papánovi – Lespap a ako aj dodávateľom sadeníc boli LES-POL s.r.o., a Jozefovi Majerskému. Ťažbárom p. Debnárovi, ako aj firmám IP-LES s.r.o., TETRIX s.r.o. a Rental Service s.r.o.. Naším odberateľom firmám WoodVia s.r.o. a In-motion s.r.o., ako aj všetkým firmám zapájajúcim sa do aukcií drevnej hmoty. Taktiež firme ZEROX s.r.o. za pomoc pri údržbe lesných ciest. Ďalej sa chcem poďakovať advokátskej kancelárii JUDr. Jančiho, , firme LD Centrum. Ďalej firme Geodetické práce – Vrlík s.r.o. Bezpečnostnému technikovi p. Tomčíkovi, p. Miroslavovi Stračiakovi za kontrolu nášho účtovníctva. Dobrovoľnému hasičskému zboru v Pribyline, ako aj všetkým ostatným organizačným zložkám hasičov. Ďakujem Roľníckemu družstvu a p. Branislavovi Juríkovi za

spoluprácu a pochopenie pri umiestňovaní dočasných skladov dreva. Všetkým poľovníkom za príkladnú starostlivosť o náš poľovný revír Bystrá. Za príkladnú spoluprácu ďakujeme aj Klubu pribylinských turistov a lyžiarov, ktorý nám pomáha so starostlivosťou o Kolibu pod Klinom. A nesmieme zabúdať poďakovať ani ľuďom, ktorí sú vždy ochotní poradiť a pomôcť nám: Ing. Halkovi, Ing. Eliášovej, Ing. Šebovej a Ing. Kováčovi z Pozemkového a lesného odboru Okresného úradu v Liptovskom Mikuláši, Ing. Celerovi a Ing. Pemčákovi zo Správy Tatranského národného parku, Ing. Golianovi a Ing. Borošovi zo Štátnej ochrany prírody, MVDr. Stupkovi z Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy, Dr. Vargovi z Odboru starostlivosti o životné prostredie Okresného úradu v Liptovskom Mikuláši. Bez práce týchto ľudí by sme iba veľmi ťažko zvládli všetky úlohy roku 2022 a aj vďaka nim môžeme dnes konštatovať, že sa nám podarilo zabezpečiť prostriedky na obnovu kalamitou zničeného lesa v podobe finančnej rezervy na pestovnú činnosť vo výške 200.000 EUR a dosiahnuť hospodársky výsledok 253.447 EUR.

V Pribyline, dňa 18.3.2023

Ing. Michal Králik
Predseda PSBU obce Pribylina